

Sisäministeriö

PL 26

00023 VALTIONEUVOSTO

Lausunto hallituksen esityksestä laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkijoina, korkeakouluopiskelijoina, harjoittelijoina ja vapaaehtoistyöntekijöinä

Jyväskylän yliopisto kiittää mahdollisuudesta lausua otsikon mukaisessa asiassa ja lausuu seuraavaa:

Yliopiston kansainvälisen toiminnan näkökulmasta on erittäin tervetullutta, että uudistuvan lain myötä kolmansien maiden tutkijoiden ja opiskelijoiden maahantulo ja maassa oleskelu samoin kuin liikkuminen EU:n sisällä helpottuvat ja yhdenvertainen kohtelu kohdemaan kansalaisten kanssa paranee. Näitä seikkoja koskevien reunaehtojen kokoaminen samaan lakiin on myös merkittävä parannus.

Tutkijat

Jyväskylän yliopisto pitää hyvänä uudistuksena tohtorikoulutettavien aseman parantumista heidän rinnastuessaan 4 §:n mukaisesti tutkijoihin, huolimatta jatko-opintojen rahoituksen lähteestä. Samoin erinomaisena muutoksena nähdään 7 §:n oleskelulupaharkintaan liittyvän luokittelun muutos. Tämän nähdään yhdenmukaistavan ja selkeyttävän nykytilannetta. Niin ikään 7 § 3 momentin muutos tutkijan oleskeluluvan myöntämisestä jatkuvana (A lupa kahdeksi vuodeksi) nähdään tutkijan kannalta erittäin myönteisenä. Lisäys tutkimustyötä tehneen oikeudesta jäädä 11 § 1 momentin perusteella työnhakua tai yrityksen perustamista varten maahan nähdään myönteisenä ja tarpeellisenä.

Pykälän 5 määrittävän sairaskorvauksen osalta Jyväskylän yliopistolle jää avoimeksi kysymys siitä, koskeeko sairaskorvauksen hankkimisvelvoite myös tutkijoita vai katsotaan riittäväksi, että he kansanterveyslain ja erikoissairaanhoidon muutosten jälkeen olisivat oikeutettuja kunnallisiin terveydenhuolto- ja palveluihin samoin perustein kuin kotikuntalaiset mukaiset kulloisenkin kunnan asukkaat.

Esitetyn 6 §:n 2 momentin osalta kiinnitetään huomiota siihen, että osapuolten tulisi allekirjoittaa työsopimuksesta erillinen vastaanottosopimus jo ennen kuin tulijalla on lupa tulla Suomeen. Näin ollen olisi tarpeellista, että sopimuksessa olisi maininta siitä, että työsuhde ei tule voimaan ennen kuin asianmukainen oleskelulupa on myönnetty. Jyväskylän yliopisto näkee vaikeasti tulkittavana 6 §:n 3 momentin mukaisen tutkimusorganisaation veloitteen ilmoittaa Maahanmuuttovirastolle kaikista muistakin seikoista, jotka estävät sopimuksen täytäntöönpanon.

7 § 2 momentissa viitataan toimeentulon arvioinnissa ulkomaalaislain 39 §:ään. Tämän lainkohdan osalta Jyväskylän yliopisto näkee, että lainkohdasta olisi syytä käydä ilmi se, kenen velvollisuutena on tarkastaa toimeentuloedellytysten täyttyminen niissä tilanteissa, joissa tulijan rahoitus tulee vastaanottavan tutkimusorganisaation ulkopuolelta tai tulijan henkilökohtaisista varoista.

Opiskelijat ja työharjoittelijat

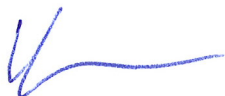
Jyväskylän yliopisto pitää kannatettavana sitä, että Suomessa tutkintoa suorittava kolmansien maiden opiskelija voi jatkossa opiskella toisessa EU-maassa ilman, että joutuu anomaan oleskelulupaa kyseiseen maahan. Tämä muutos helpottaa erityisesti kansainvälisten yhteis- ja kaksoistutkinto-ohjelmien toteuttamista mutta myös kansallisiin tutkinto-ohjelmiin sisällytettyjen pakollisten tai suositeltujen ulkomaanjaksojen toteuttamista. Edelleen, kannatamme esitystä, jossa tutkintoa suorittamaan hyväksytyt kolmansien maiden opiskelijat voi halutessaan hakea ja saada oleskeluluvan kahdeksi vuodeksi.

Työharjoittelijoiden osalta esitys ei tuo selkeästi esille sitä, rinnastetaanko palkaton työharjoittelu 10 §:ssä mainittuun vapaaehtoistoimintaan. Yliopistoissa palkattomassa työharjoittelussa työskentely on yleistä ja näin ollen lakiehdotus jättää avoimeksi heitä koskevan oleskelulupatyypin.

Kansanterveyslaki ja erikoissairaanhoitolaki

Muutoksia kansanterveyslain 14 §:ään ja erikoissairaanhoitolain 3 §:ään pidetään erittäin myönteisinä tutkijoiden osalta. Kansanterveyslain muutosesitys jättää kuitenkin avoimeksi pykälän 14 osalta sen, onko tarkoitus tarjota yhdenvertaiset terveyspalvelut myös kolmansista maista tuleville vaihto- ja tutkinto-opiskelijoille sekä palkattomaan työharjoitteluun tuleville.

Jyväskylässä 19.1.2018

Keijo Hämäläinen

Rehtori